

Erdélyi Híradó

Kedden, Július' 27-dikén ($\frac{7}{27}$) 1830

Columbia—Spanyolország—Nagybritannia—Frantziaország—Németország
Muszkaország—Törökország—Magyarország.

Columbia

Hiteles tudósítások Columbiából a változások magános részeire-nézve. "Hogy ápr. 21-dikéig, még Bogotában is mozgás volt a venezuelai dolgok' fordulása, és a' Congressbéli egy felekezet' intselkedése miatt, mely a' Köztársaság' különválásán dolgozott, úgy láttzik: de a' midőn osztán az Anglia', Északamerika' és Brasilia' Követei azt a' kinyilatkoztatást adták-be, hogy azon esetben, ha Ujj-Granadában külön-Congressst akarnak nyitni; ők, elmennének Columbiából. E' tselekedte volna a' Congressben, hogy többé, elválásról nem is gondolkozták, és Bolívar Generált ára vették, hogy Columbia' Elölülőségét egész életében viselje, — egyedülvaló mód a' pártoskodások' kiirtására. Bolívar elfogadta volna az ajánlást, hogy Columbiát, a' mint mondja, a' fejtelenségtől (anarchia) megmentse. Azolta már, Bolívar Caycedo-t Al-Elölülőnek, Urdanette Generált Hadministernek tette.

Az áng. Követ, Turner, egy adreset (udvarló, tisztelkedő írást) adott által Bolívarnak, melyben, a' többek közt ez is elő-fordul: "Sennor! Van szerentsem Excádnak magamat bemutatni, a' Királynak, az én' Uramnak ezen írása' által-adása-végett, mely által én, mint

Öfgének rendkívülvaló Követe és meghatalmasított Ministere Columbia - Köztársaságnál, meg vagyok hitelesítve. Senki-sem óhajtja igazabban Columbia' nyugodalmát és szerentésjét mint a' Fges. Monarcha, ki ezt az írást alá-írta. Örvendvén ezen alkalommal egy olyan Héros' megszólíthatásán, kinek ditsó híre, Európa' és a' világ' minden tartományain elterjedt, még-sem a' katonai tálentom az, a' melyhez az én' szerkezeteim, ezen Köztársaság' Fejéhez foljamodnak — a' patriótai lélek az, mely Excádat ára vette, hogy a' háború' ditsósságát, a' béke' jóteteménnyeiivel feltserélte, a' Kötések' hív megtartása az, és a' mindenkori kívánság, mind-a'-két ország' jóllétét elő-mozdítani, terhes megszorításokat, ha volnának, elkerülni, és mindent elkövetni, a' költsönös nyereség' forrásait kinyitni és terjeszteni." Bolívar megköszönte ezen keztgető bizodalmat, reménylvén, hogy a' két Státus még-jobban fognak egybe-kötetni.

Spanyolország

A' Hadminister mind-tsak katonamozgásokat parantsol a' közép-tenger' határszélei-felé; jöllehet Spanyolország, már kezdettől-fogva, semmi kedvét nem mutatta, az Algier ellen feltett szarándok-ságban részt venni. Ez az ország pedig

az, melyet a' tengeri tolvajság' elpusztítása leginkább érdekel. Tsak az adó' szoros lefizetése mellett a' Dey-nek, vásárolja az meg az ő' tengeri kereskedése' bátorságát, 's tengerparton fekvő tartományainak tsendességét. Nem régi dolog még, hogy a' barbarusok, nem tsak a' spanyol hajókat vették úzóbe, hanem meglepő földre-kiszállásokat is követtek el Spanyolországban, lakhelyeket pusztítottak, marhákat raboltak, férfiakat, asszonyokat, gyermekeket egyre, rabszolgaságba húztak vontak, valakik-tsak el nem futhattak. A' halászbajók, már nem mertek kiindulni, 's a' királyi tengeri erő tehetetlen volt a' tolvajok' vakmerőségét megzabolázni, még tehetetlenebb azokat megbüntetni. Még is mindazáltal, a' frantzia próbatétel, koránt-sem popularis, még kevésbé bizodalmas a' Frantziák' böldegülésára-nézve. A' Spanyol, módnélkül gögös ahhoz, hogy a' Frantziákról feltehesse annak végbe-vitelt, a' mi az ő' saját nemzetének egyszer nem engedett. — Azomban, meghallják itt Mádridban tegnap' (jún. 25) a' Frantziák' szerentsés kiszállását, 's így marad a' történeteknek az a' szerentse, hogy magoknak igasságot szolgáltatassanak.

Nagy b r i t a n n i a

A' júl. 5-dikei Courierban e' van: "Az egész City rémülésben volt ma-reggel 9 órakor, egy elfutamodott hír miatt, melynek eleinte, hittek, duellumról Wellington Hg. és Leopold Printz között. Egy versio szerént, a' Hg. agyon lövetett, a' másik szerént, minekutánna a' két ellenkező, találás nélkül lőtt volna, a' Secundánsok közbe állottak, és összebarátkozás következett. A' fondok leestek a' hírre, fél pCentoval; de ismét mindjárt vissza emelkedtek. — Azt a' hírt is elterjesztették, hogy a' frantzia Királyt meggyilkolták: némellyek ezen gyalázatos bí-

rek terjesztői között, hihető, hasznot vettek abból: de szerentsére, nem soká' tartott az.

A' megholt Király' eltemettetése júl. 15-dikére van meghatározva.

A' Standard, júl. 1-sőjén ezt mondja: "A' Lordok' hazában, a' most múlt éjjel, azt jegyzték-meg, mint az újj Soverainnek hajlandóságát, 's mint annak ellenkezőjét, mint-ha Ő'Fge' kívánságai, Ministereinek rendszabásaival megegyezne, — hogy azon Nemesekből, kiknek szerentséjek van a' Királynak legszorossabb bizodalmaival ditsekedni, Errol és Cassillis Lordok nem szózatoltak, és hogy Holland Lord az Oppositioval szózatolt. Az alsóházban Lord Althorpot, Brougham Ur, Sir C. Wetherell, Palmerston és Milton Lordok, Huskisson, Bright, Lennard és Russel Lord segítették.

A' Courier jelenti: "Tegnap jött Fridrik burkus Printz Kewből (a' Cumberland Hg. mezé lakából) a' városba. Aberdeen Gróf meglátogatta Ő-kir. Magasságát a' Cumberland Hg. palotájában. A' nemes Gróf, jó-forma ideig maradt a' Printznél. A' burkus Követ is meglátogatta Ő-kir. Magasságát.

A' Globe-ben e' van: "A' jóniai szigetekről került levelek olyan készülékekről beszélnek; mintha onnan ánglus katonaság menne Capodistrias Gróf' segedelmére. — A' Standard szerént Singapore Városának nagy része megégett, fébr. 7-dikén, estéli 7--8 óra között kezdődvén a' tűz, tartott reggeli 3 óráig; hamuvá lett 140 ház: a' kár 4--5 százezer fontra betsültetik.

A' Dublin-Journal, az Irlandban sokfelől kiütött zenebonát, így festi-le: "Mayo-ból, Kilkenny-ből, Armaghból, Newrosz-ból és más Helyekről jött levelek, jelentik az inség' és szükség' rettentő látványát (scena). Mayo-ban fosztogatás

a' foljó munka; a' marhát a' mezőn vágják-le, sőt még a' dögöt sem vetik-meg az éhség' letsilapítására. Limerickben a' legdühösebb felzúdulásra ment a' dolog, és a' legfőbb Magistratus' és Sir E. Blackeney Gen. emberiségének, 's a' katonaság' maga-mérséklésének köszönjük, hogy nem száz-meg-száz kiéhezett Szerentsélenek áldoztattak-fel. Nem akarjuk mi' a' nép' maga - viseletét helybe - hagyni: de minden okos ember által fogja látni, hogy az éhség semmi törvényt nem esmér, és hogy az országlószéknek egyik első kötelességének kell lenni, a' népet olyan állapottól megőrizni, mely, ha és a' hol belép, életét-vagyonát a' történet' prédájává teszi.—Az össze-tsoportozások jún. 25-dikén reggel kezdődtek, a' zabliszt' ára még-feljebb emelésének kihirdetésére. A' nép' zabolátlansága és hirtelen felzúdulása, a' nápolji Lazzaroni-k' örültségekhez olyan eseteknél, láttzik hasonlónak lenni. Először, tsak a' bosszúság' nagy kiáltását lehetett hallani, de, nem sokára, a' kiütés' mérgesebb jelei mutatták magokat. A' valódi erőszak' lépése, vólt őt, zablisztel terhelt szekér' megtámadása Castlestreet-on (kastéljútán), mellyeket egy pillantat alatt körül-vett egy tsoport dühös férfi, asszony, gyermek, kik minden lisztes-šákot elvettek 's elzepeltek. Most már, fére-verték a' harangot; mely mint ígésző-szó, a' város' legtávolabbi részén is behatott. A' legtávolabbi, leghomájosabb úttzakról és síkatorokból, ömlött az özön-tsoport, nagyobb részént félmezítelen lakosok. Ezereknént seregelve vadásztak öröm-visítással és kiáltással zabolátlán tűzben az úttzakon fel-'s-alá. Minden járáskelés (kereskedés) egyszerre megszakadt, minden bóltot bezártak. Legmunkásabban és legfosztást-szomjúzóbban viselték magokat az asszonyok. A' Castlestreetben esett látvány után, nyargalt

egy dühös tsoport az újj-hídon által, Art-hurskai-ba, a' hol egy vitorlás hajó zablisztet rakott-fel, Kilrush-ba vinni, a' mely Districtusban a' szegények szintúgy szükségét szenvednek. Megfosztották a' hajót terhe' nagy részétől; de, mégis reá-mehetett a' politzia, mely nem sokára ott termelt, hogy 4 szekérrel a' tulajdonosnak megmentsen. Egy számtalan sokaság már most a' Hogans Ur' malmának vette úttját, a' tsatornán, mellyet rárohanással vett-meg; minekutánna minden ablakot ezer darabokra döntöttek. Szinte 200 'sák lisztet, rész-szerént semmivé tettek, más-részént elraboltak, egynehány száz kenyeren kívül. Tésztát, sokat össze-tapodtak. Az asszonyok (elő) kötővel és főkötővel, a' félfajak és fíjúk, sapkával és 'sébberrel, vitték-el a' lisztet. Össze-törtek azután, sok és nagy machinákat, malmokat, és, így tették haszonvehetetlenné sok esztendőkre az egész intézetet. A' fegyveres erő híjjába' próbálta az özönt megállapítani, s valámíg irtoztató ember áldozatot nem tettek. Akkor, rátörtek egy askeatoni hajóra, 's elvittek rólla minden 'sákliszttel. Temérdek még, a' mikártezék a' dühös koplalók elkövettek, 's utóllján, mikor a' vaj-másáló drága magazinra mentek és valami 50 kis hordó vaját elvittek, agyon löttek a' katonák, minekutánna a' terhes inderkedést tovább nem állhatták, ötot.

Frantziaország

Telegraphi tudósítás: "Sidi-Ferruch, jún. 28. — Duperré Vice-Adm. a' Tengeriministernek: "A' hadsereg elő-tsoportjai dulakodnak az ellenséggel, mely a' maga' állását a' Tsászárvár előtt, megerősítette, melynek megtámadásához, lehető, mindjárt hozzá fognak.

Duperré Adm. harmadik levelének az értelme, a' Tengeriministerhez: "A' Provence liniahajón, a' Sidi-Ferruchi ö-

bölből, jún. 26. — Monsigneur! Egyen-
hány tsata esett tegnap és tegnapelőtt az
ellenességgel. A' hadsereg előre-nyomult.
(Beszélvén itt a' szél' változásairól, mely-
ben nem lehet kiköltözösködni: de még
is jelenti, hogy 60,000 kilogramme két-
szer-sültet, a' mit tölle a' Fő-vezér ki-
vánt, kézre-szolgáltattott) Nem sokára é-
lelemre lesz szükségünk. A' hadiszállít-
vány egész hónapig volt a' hajókon. Az
útazók' sokasága miatt, többre volt szük-
ség két-annyiánál. Megkértem a' touloni
Prefektust, készítsen két hónapra való
eleséget. Legtöbb kétszersültet ettek-meg.
Tsak ezt kellene küldeni, és lisztet sem-
mit-se. Vízet is kértem, mert itt, nints
módunk a' megszerzésében. — A' Capri-
cieuse viszi a' tsomóimat, — Duperré, a'
hadi-hajósereg' Fővezére.

Egy párisi liberalis Journál, a' Bour-
mont Gról' utolsó hivatali leveléhez e-
zen jegyzéseket teszi: "A' Fő-Gen. négy
tudósítása, úgy láttzik, tökéletesen kie-
légítik, a' köz-újságkivánság' nyugtató-
lanságát. Kiki tisztán képzelheti a' mi'
hadseregünk állását Áfrikában: már meg-
elégitőbb, nem lehet. — Úgy láttjuk, a'
Fővezér úgy vélekedik, hogy, már aze-
lőtt, míg még a' Tsászárvárat elvonné,
az Algierhoz keletre hányt ágyúpadok-
nak, hátok' megé kerülhet. Talán meg
is esett már ezen pillantásban. — A' ha-
di mozdulások' úttja-módja szerint íte-
lve, úgy gondoljuk, alacsonytság volna a'
Fővezérnek igasságot nem szolgáltatni. A'
hadseregtől jött levelek, mellyek olyan
Tisztektől származnak, a' kik konstitú-
ziós vélekedésüek, dítserettel fedik ötet
az áfrikai Commandóra-nézve. — Nem le-
het méjj megilletődés nélkül olvasni a'
25-dikei tudósításában elő-forduló ezen
szókat: "Egyetlen-egy Tiszt sebessedett
,,veszedelmesen-meg; a' második az, a'
,,4 újú között a' kik engem Áfrikába kö-

„vettek. Reményelem, életben fog marad-
„ni, hogy a' Királynak és a' Hazának,
„magát elszánva tovább is szolgálhasson.“
Ez a' beszéd egy Fővezérnek és A tyá-
n a k a' szájában, a' maga' megillető egy-
szerűségében, szinte a' vesét is keresztül
járja, lefegyverkeztet bennünket, és rész-
re-nem-hajlásra kényszerít. — Azt állít-
ják, hogy a' Királynak, a' tudósítás e-
zen szavainál, könybe borultak szemei,
és hogy Öfge. nyomon egy tzedulát írt
saját kezével az ifjú Bourmont Annyá-
hoz, melyben az ő' királyi szíve szívre-
ható vígasztalásokat nyújtott neki.

A' Gazette di Genova, júl. 5-dikén
az itt következő tudósításokat közli Tou-
lonból, jún. 30-dikáról: Algier' vidéké-
ről, jún. 26. esteli 7 órakor. — "Urai va-
gyunk a' Staoneli tábornak, a' hol tsak
6 vagy 7 száz embert hagytunk. Újjra
el akarta azt venni az ellenség jún. 24-
dikén, már, meg is indult annak meg-
támódására: de a' mi' seregeink még is
elindultak, hogy a' constantine-i és oran-i
Bei-eket, kik 55,000 emberrel ellenünk
nyomultak, vissza verje. Tüzes vereke-
désre került a' két ellenkező fél között
a' dolog, mely reggeli 2 órától-fogva es-
teli 7-ig tartott. Tsaknem egészen fel-
apritották a' két Bei' seregét; a' marad-
ványai az Algier' falai alá vonták ma-
gokat. — Jún. 26-dikán lobbant-fel a' Tsil-
lagsántz, a' hol a' puskaapor-magazin volt,
melyből az Algier' környékén fekvő vá-
rak vették a' hadi-szükségeseket: puska-
por volt az alá ásva. Eppen akkor lob-
bant a' fel, midőn a' 28-dik regement-
nek egy tsapatja közelgetett hozzá; de,
semmi kárt nem tett. — A' Tsászárvár-
nak mindenfelől alá van ásva; de a' mi'
seregünk rendszabásokat tett a' fenyege-
tő veszedelem' elkerülésére. Még azt is
mondják, hogy minden erősség Algier
körüli fel van készítve al-úttakkal, felvet-

etés végett, valamint Algier' déli kapu-
a is. — A' Dey-t beszorították a' város-
ba, katonaságaival együtt. — A' Tsászár-
parat, körül-fogták a' frantzia seregek;
fél lieue-nyire (1/4 mérföldnyire) vannak
Algierhoz. — A' mi' veszteségünk, 24-
dikén, a' mint halljuk, 600 holtból áll;
a' sebes sokkal kevesebb. — Eggyet a'
Bourmont Gen. fíjai közzül, az Attya'
Adjutánsát, mejbe találta egy gojóbis,
24-dikén; Amadé ez, ki a' 15-dikben szol-
gált; jún. 26-dikán még, élt ő; de, két-
tséges meggyógyulása. Egy vitel puská-
port, mellyet 200 ember kísért, meglep-
t az ellenség 's elvette. — Toulonba
parantsolat ment egy millió tóltésért, hogy
minél-elébb küldjék. — Ezen mindenna-
pi megtámodások között is, nagy válto-
zásokat veszünk észre az Arabok' ma-
gaviseletében erántunk. Némellyek már
a' magok' mezei munkájok után járnak;
némellyek, a' két első osztájunkhoz fol-
jamodtak, 's élelmet hoztak ezeknek, mely-
lyekért nekik egyszeriben és jól megfi-
zettek; ezelőtt egynehány nappal 5000
ökröt hajtottak hozzánk. Örülve látták,
hogy az ő' sebessüket gyógyítjuk 's a' fog-
jaikat elbotsátottuk. Ez' utolsóban, elke-
zdetek már minket követni, és két elfo-
gott legényünket vissza küldöttek. — Jún.
25-dikén a' még hátra volt szállítványunk
mind megérkezett, és nyomon ki fogják
azt a' földre rakni.

Egy más levél, ugyanakkorról, azt
mondja, hogy 24- és 25-dikén, a' mi' 26--
28 ezer emberből álló hadseregünknek,
55 -- 60 ezer Arabból és Törökből álló
ellenséggel volt dolga, kiknek 20 ezere,
rendes katonaság volt. A' népkatonaság,
melynek a' Korán tiltja a' város' környé-
kéről való eltávozást, most, nem ügyelt
a' Próféta' beszédére; mert az ütközet
helyén, nagy része jelen volt az algieri
népkatonaságnak. Az ágyú és a' Congreve'

rakétái szörnyű dülást tettek az ellenség'
lovassága között, midőn a' tsillagsántz-
nál és a' Tsászárvárnál egy gyilkos tsá-
tával megtámodtuk az ellenséget, 's ek-
kor rohantak a' miénk neki az ellenség'
derekának bajonéttal, midőn az ágyúság
egyszersmind seregestől seprette azokat le.
A' rakéták' rettentő zúgása által megbok-
rosodott lovak ágoskodtak, nyargaltak széj-
jel a' katonákkal, lehetetlen volt azokat
tartani; és ha vissza fordultak, nyomon
ismét rakétát vetettek közikbe 's szaladt
széjjel mint-ha mind megdühödött volna.
A' nagy zavarban, elfogtak két Agát; de,
alig lehetett azokat feltüzelt katonáink-
től életben megtartani. — Egy Frantzia,
a' Dey' szolgálatjában Obester, elő ál-
lott Bourmont Generálnál mint fogoj. Meg-
vallotta hogy ő Frantzia, és in Contuma-
tiam halálra ítéltetett volt: 29 esztendeje,
hogy elszökött hazájából, 's kész, nagy
dolgot felfedezni, ha a' Gen. pártját
fogja a' Királynál, 's kegyelmet eszközöl
neki. Ezt neki megígérvén, megmondotta
ez az ember — a' neve Solies, touloni fi
— hol vannak al-töltések készítve.

¶ Júl. 3-dikán kezdette-el 59 depar-
tementi Collegium a' választást. Ez az 59
Collegium 122 Népkövetet nevez-ki. Az
elosztatott Parlemben, azon 122 Népkö-
vet közzül, kiket az említett Collegiu-
mok neveztek-ki, az Adresse mellett 33
szózatolt, ellene pedig 89. — Ezzel azt a-
karja mondani, hogy meg fog tétteni a'
mostani választásban a' külömbség: mert
a' Ministerek' volt reménységjek szerén,
e' mostani választásban, még többnek kel-
lene lenni 89-nél a' ministerek' részére. —
Alsó-, felső Rajna-, Maas-Departemen-
tekben, Nanciban és Metzben együtt, 9
liberalist és 1 királyistát választottak most.

Minthogy ez a' mostani frantzia ha-
diszállítvány Afrikába, a' mint láttuk,
minden előbbieknél fontosabb, és, nagy

fordulást ígér, nem csak a kereskedésben, hanem a világ civilizációjában, és a kereszténység sorsában is; nem szünnik meg a lett és leendő dolgoknak röviden elő-adandó folytatásától: mert, valóban nagy dolog vala Frantziaországból, szörnyű viszontagságok és akadályok között, azt vinni végbe, a minn már keresztül estek, 's várni ennek nagy következtét, mely nem fog füstbe menni.

Szükséges volt Sidi-Ferruchtól Staoneli-felé, a durva ostromló ágyúk kedvéért, mely 82, országutat készíteni; de a melynek csak fele részét szállítják Algierhoz. Staonelitől Algierig római országút van, mely még most is csaknem egészen járható, csak ittott kell rajta igazítani. Az egész úton, nem igen messze egymáshoz, megerősített állások építettek, hogy ne kelljen sok kísérő a szállítványok mellé. Kész faházakat rak már is ki a szállítóhajósereg e-végett. — Vasárnap, jún. 20-dikán, a Sidi-Ferruchi Moseeban ünnepi misét tartottak. Ámbár annyiféle hit-velekedésük fordultak ennél meg; még is valami nagy, szív-emelő tekintet 's nagy képzeteket indított ez az Istentisztelet. — A szigetforma tábornyát, felülről lefelé nézve, a hol a Sidi-Ferruchi kis Mosee van, oly tekintet mutat, mellyet szóval lefesteni, lehetetlen. Nappal, mint valami nevedő város látványa; éjjel, egy szörnyeteg felékesített nézősín, ezer tsmó tűztől villogva. A láttér túl nyúlik a táboron, egy götsörtös, bokros földre. A láttér balján láthatni a staoneli táborn, 's a kép utolsó kiellenségében, a messzeségben, emelkednek fel a kis Átlás púpjai, a mellett hogy hát-megett és jobbról-balról, a tenger zajog. Akkor nap, hagyta-oda Bourmont Gen. a Moseet, a hol kiszállás-olta lakni kéntelenített. Most egy sátorban lakik. — Sok Arabs for-

dúl-meg a táborunkba, és egy parlementaire különösen minden reggel, hogy a maga sebes fíját láthassa, ki a mi ambulance-unkban fekszik. Nintsen itt még melegebb, mint Frantziaország déli tartományjaiban: nem volt még nagyobb 25 fognál; a tenger, frissíti a levegőt, még, délben is. A reggelek és esték, fel-ségesek: de az éjjelek hidegek 's néha nedvesek. Csaknem az egész sereg sátor alatt van; az előgárda osztálja, az elvett sátorok alatt. A többi katonáink leveles-szinek alatt gyepelnek (bivouac-iroznak), vagy csak gyepelés-tűznél, melyhez itt elég tűzrevaló van — ketskerágó (cytissus), szederfa, gyalogfenyő, borosnyánrósa. Az Aga (a Dev' veje) pompás sátorát a Királynak fogják általadni: hossza 60 talp, széle 50, veres gyapjuszövet, zöld himezéssel, — rendkívül szép. Midőn a táborn népeink elvették, terítve volt az, az ellenség ragadományyaival. Csaknem minden szükségest tartalmaz a frantzia katonák; sokan pedig közüllök, finom török szőnyegekben hálnak most. Az Aga garderober-ját (kön-tös-gyűjteményét) egy pajtáság könnyű gyalogság kapta-el; a legfinomabb posztóból, ezüsttel kivarrott köpönyegek, bombet-ok, tündöklő brokatpalástok vannak a közt, mellyek most a hadsereg fényűzését teszik. Minden Tiszt igyekszik egy burnut-ot szerezni, hogy éjjel abba takaródzon. A Törökök ris-bográttsaikból esznek most a mi katonaságaink; 's frissítik magokat tevé-téjjel, a mit nagy kantánként találtak a táborban. A Fővezér és a Generálistáb voltak az első, kik a Voltigeur-ökkel a táborba bementek. — Ennek a háborúnak különös tulajdonsága az, hogy a pattantyúsok viselik az elő-tsapati szolgálatot; 150--200 ember az ágyúság-komániából előre küldődnek, és elébb, belé szoknak a meg-

hosszabított újj-módi puska' lövésébe, 's teszük bátorságba a' gyalogságot, midőn az Arabsokat, kik az első napokban az ő' albaniai flintáikkal, a' közönséges fegyver' lövésén túl labodáztak, elkergették. A' mi' katonáink is tromfot tromfal ütöttek, látván hogy bajtársaiknak a' fejek az ellenség' sátorait ékessítették. Majd megtanúlják kedvezésünket akkor, ha fegyverünk' sújját megfogták kóstolni. — Egyéberánt, meg kell vallanunk ellenségünk bátorságát. Egy, a' staoneli ütközetben, oly' vakmerő volt, hogy az algieri zászlót a' sántzunk' bellésére merte felütni; de szegény, drágán fizette-meg; ott maradt neki a' foga. Az ellenségnek temérdek halottja van.

A' Moniteur, júl. 7: ezt a' telegraphi hivatali tudósítást adja elő: "A' Tengeri-Prefektus a' Hadministernek. Toulon, júl. 4-dikén. "A' Capricieuse tegnap ment-el ismét a' hajósereghez. — Ugyanaz, Ugyanannak. Toulon, júl. 5-dikén. "A' Robuste tegnap ment-el a' hajósereghez Afrikába, eleséggel és vízzel, és 100 emberrel, Sidi-Ferruchba. — Ugyanaz, Ugyanannak. Toulon, júl. 5. délelőtti 9 orakor. "Vettem Exad' hivatali írását, ezen hónap' 3-dikán. — Megelőztem Uraságod' parantsolattját; félbeszakasztottam a' szállítóhajókról lemondani. — Élelmet és vizet rakatok hajóra.

Duperré Adm. a' Tengeri Ministernek. — Sidi-Ferruch, június 30. A' hadsereg' telegraphja által, az itt következő hivatali írást vettem: "Elvettük a' Tsászárváron uralkodó állásokat, és 25 ágyút foglaltunk-el. "Az én Gen. stábom' Tisztje, ki a' Fővezértől küldődött, ezt jelenti nekem ma-reggel: "Megerősítem a' tegnapi jelentést. Ma kezdjük körülvenni a' Tsászárvárat. A' Konzulok bátorságban vannak, frantzia és török védőrök alatt. Azt mondják, hogy Algier-

ban nagy zavar uralkodik. Semmi tudósításunk nints fogjainktól.

Utánírás. A' hadsereg Fő-Intendense, ki a' tsatánál jelen volt, éppen most érkeze a' Provence hajóra; bizonyítja a' fenntebbi tudósítást.

Ezek is még, a' szállítvány-hadseregtől, a' Moniteurben vannak: — A' Ministertanáts' Elölülőjének. A' Sidi-Ferruchi táborban, jún. 22-dikén. "Hertzeg! Mai tudósításomat berekesztő Tzikkelj: A' földre-szállás-ólta, egy, szekérrel járható utat készítettek Valazé Gen. vezetése alatt, a' Sidi-Ferruchi tábor és Sidi-Kalef között. Szélessége 5 öl, hossza 4000 öl. Nem enged ez az európai utaknak: a' meredek lejtők el vannak kerülve. 4 vagy 5 nap' elég volt annak elkészítésére. A' sziget-forma bezárására szánt töltések egészen készek: 24 tűzokádó van azokban ágyúpadra rakva. Bourmont, Gróf. — Ez a' levél elkésett és tsak júl. 6-dikán érkezett-meg.

Egy júl. 5-dikai levél által jelenti a' touloni Tengeri-Prefektus a' Tengeri-Ministernek, hogy most akarja a' vasmunkákat és lántzokat, melyeket Duperré Adm. kívánt, Thetis fregatte által elküldeni. — A' jún. 30-dikán, Toulonból az algieri partokhoz elvitorlázott hadi-hajók Vulcain és Cébre, 8 - - 9 száz embert vitt.

Megérkezett Toulonba Lamproie gabarre, mely a' staoneli-i diadalom-jelket, a' Bei-k' és Agák' pompás sátorait, drága fegyvereit, szőnyegeit, 'sat. hozta.

Politikai hitvallás. — A' Gazette ismét erősíti, sok liberalis Journálok állítások ellen, hogy ő, az ő' lépéseiben, éppen úgy független Villele Úrtól, valamint Polignac Úrtól, és tsak az ő' alázatosságának ösztöne szerint ír a' Király és Frantziaország mellett. A' végén azt mondja: "A' Gazette nem tsinál Oppositiot a' Király' országlószéke ellen, mivel' ő tsak azt

mondja, a' mit az egész világ tud: hogy a' Ministerek, a' mostaniak, nem állhatnak elő a' Kamarában. Ha ez oppositio volna; úgy, azt lehetne mondani, hogy a' Ministerek magok teszik ezt; mert mi meggyőződünk, hogy ők, tsaknem mind által-látták ezt a' valóságot. A' Temps azt mondja ezen helyre: "Nem hittük volna, hogy a' Gazette oly' hirtelen a' 22-^{ik}-hez kaptsolja magát..

Warin Úr, Párisban, olyan tobákpiksiseket készített, mellyeket Választópiksiseknek nevez. A' fedelén van egy nap 's e' körül van a' 221 Népkövet neve, kik az adresse mellett szózatoltak. A' fenekén, kívül, van a' hóld, a' maga' negyedik fertálján, felhőkkel körül-veve, a' 181 Népkövet' nevével, kik az Adresse ellen voltak. A' piksisek, egyegy árkus papirosba voltak takargatva, mellyekre az Alsókamara Adresse és a' Király Hirdetménye van nyomtatva. A' politzia, elszedette Warin Urta Pík-siseket, mikor már alig volt 5 vagy négy.

A' toulousi Főbíró (Maire) jelenti le-velében a' Hadministernek, hogy azon vá-ros' sok polgárjai az algieri partokra-ki-szállás' első tudósítására tsutsorodott örö-mökben, egy alá-írást nyitottak-meg, mely már túl jár 1600 frankon; mely summát azon katonának fognak adni, a' ki legelőbb ront-be Algier' kerítésén (ezt, tsak rárohanás' esetére kell érteni).

Németország

Köthenben, júl. 2-dikán, délelőtti 11 óraker, azon pillantatban, midőn az űrparáde, musikaszóval elő-állott, lero-gyott a' katolikuskok' újj templomán ál-ló 45 talp magasságu Allás, szörnyű ro-pogás között, mellyen a' torony' falát akarták felljebb építeni, és a' kőfalból is leszakasztott egy részt. A' szerentsétlen munkások' száma 16, kiket a' gerendák és düledékek alól húzogattak-elő, kik köz-zül már meghólt 8. — Eszméltető példa!

Muszkaország

Nem régiben botsátották-le a' hajó-műhelyről, Ochta-ban, Bellona, 44 ágyús fregatte-t, melynél az a' nevezetes, hogy, ez a' legelső hajó, mellyet Muszkaország-ban úgy botsátottak-le a' műhelyről, hogy az óra (az eleje) érte előbb a' vizet, nem pedig a' fara (hátulja) mint szokás.

Törökország

A' tengeri Hajókázók újra nagyon megijjedtek azon a' tudósításon, hogy egy ánglus kereskedő-brigget, a' mytilenei vi-zeken, görög tengeri tolvajok kiraboltak és a' hajónépet megöldösték. A' ts. k. ha-jó-osztáj' Commandansa, Accurti Báró Obester, ezen feladás' első hallására, mind-járt rendelést tett kerülgetés eránt a' pi-raták' felkeresésére.

Magyarország

Győrből írják júl. 6-dikán, hogy ott az azelőtti nap', délutáni harmadfél ó-roker, az úgynevezett Bétsi külső város' legvégen, gondatlanság által tűz támo-dott, mellyet egy dühös szél elő-segít-vén oly' hirtelen elterjedt azon külső vá-ros egyik részén, mint valami tűzten-ger, 's azután, által kapván a' Rábán, az úgynevezett Majorokba, ott is elterjedt, és, minden törekedés' ellenére is, a' kül-ső városban 94, a' Majorokban pedig 74 ház, minden készségekkal és jószágokkal együtt hamuvá lett. Még a' pintzék is kigyúltak. Egy asszony megégett, 2 gyer-mek megfúlt, és sok ember megsebesedett. — Ez a' szerentsétlenség, többnyire sze-gény sorsuakat ért. Szívzakadva nyújt-ják a' szerentsétlenek az emberszeretők-höz esedezéseket — távol Helyekre is. — Erdély nagy-lelkű Lakossainak a' se-gedelmét szívesen elfogadja a' Híradó' Re-dactiója, és Nyúgtatóul minden ke-gyes Adakozó' nevét vagy költött nevét nyomon a' Híradóba teszi, adománnya' mennyiségével együtt: a' pénzt, költség nélkül fogja Győrbe szállítani.